

Masterproef Grieks Infobrochure

2022-2023

ALGEMENE INFORMATIE

De masterscriptie is één van de aangenaamste onderdelen van de opleiding: de mogelijkheid om je verworven kennis en vaardigheden in detail op een specifiek onderwerp toe te passen. In deze brochure willen de lesgevers Grieks wat klaarheid scheppen in de duisterheid die de masterscriptie soms omringt. Aan bod komen:

- mogelijke onderwerpen
- de rol van de promotor
- inhoudelijke en vormelijke verwachtingen en criteria bij de beoordeling
- praktische tips
- een overzicht van de mogelijke vakgebieden per lesgever

Een masterscriptie is, zoals het woord het zegt, een scriptie waarmee je bewijst het diploma van (al dan niet Educatieve) Master in de taal- en letterkunde te verdienen. Het is dus een soort examen, een proefschrift, een bewijs dat je het vak van taal- of letterkundige beheerst. Het is géén (doctoraats-)thesis: het hoeft geen vernieuwend exhaustief wetenschappelijk boek te zijn en het is geen bewijs dat je het vak van zelfstandig wetenschapper beheerst.

ONDERWERP

Het is erg belangrijk een onderwerp te kiezen dat je echt interesseert; uiteindelijk ben je er één, of in het geval van een educatieve scriptie twee jaar mee bezig. Elk domein dat in de opleiding behandeld wordt, komt in aanmerking voor een verhandeling. Voor studenten in de Educatieve Master geldt wel de verplichting om ook een educatieve vertaalslag te maken van het gekozen onderwerp, of om voor een zuiver vakdidactisch onderzoek te kiezen.

Ideaal is dat je zelf een (eventueel vaag) idee hebt over wat je wil doen, maar bij de meeste promotoren kan je ook suggesties krijgen voor concrete onderwerpen. Wacht niet te lang om bij mogelijke promotoren langs te gaan om over je thema te spreken: vage ideeën kunnen door een gesprek concrete gestalte krijgen, of integendeel ondoenbaar blijken. Door bij een lesgever langs te gaan verbind je je overigens tot niets; als je het echt niet weet, kan je bij verschillende mensen je oor te luisteren leggen en nadien de knoop doorhakken.

Vaak begin je met een ruim thema, dat pas in de loop van je lectuur specifieker wordt; slechts bij onderwerpen als "vertaling en commentaar van tekst X" weet je van bij het begin ongeveer waar je zal uitkomen. Vaste regels qua timing zijn er niet te geven, maar het lijkt aanbevolen bij het begin van je masterstudie je (ruim) onderwerp vast te leggen, en tegen begin november ongeveer te weten waarover je zal schrijven.

Met je masterscriptie kun je voortbouwen op de competenties die je verworven hebt tijdens je onderzoekstaak in Bachelor 3. De ervaring die je daar hebt opgedaan in het zoeken en zelfstandig verwerken van secundaire literatuur, in het gebruik van wetenschappelijke naslagwerken en in het schrijven op academisch niveau, zal zeker van pas komen – of je nu verder werkt op het zelfde onderwerp of niet. Voor sommigen kan dat voortbouwen een logische optie zijn, voor anderen is een nieuw onderwerp, een nieuwe promotor of zelfs een nieuwe discipline misschien aangewezen.

De mate van originaliteit van je werk zal o.a. afhangen van de aard en reikwijdte van je onderwerp: wie over Euripides of over de heerserscultus in het hellenisme werkt, zal veel secundaire lectuur (mogen/moeten/kunnen) verwerken en eerder een *status quaestionis* schrijven; wie de retorische traktaten van Georgios Choïroboskos en Trufoon vergelijkt, of wie een onderzoek

doet naar de toetsing van tekstbegrip bij leerlingen Grieks, zal vooral met de primaire bronnen en de zelf verzamelde data (mogen/moeten) worstelen en nieuw(er) werk verrichten.

PROMOTOR

De promotor wordt gekozen door de student en zal diens onderzoek begeleiden. Je kan ook meer dan één promotor kiezen, zeker als je twee disciplines of twee talen/literaturen combineert, en natuurlijk kan je om raad gaan bij andere lesgevers dan je promotor.

Voor je iemand als promotor opgeeft, dien je diens fiat te krijgen: dat impliceert dat je niet alleen een onderwerp afspreekt, maar ook nadien regelmatig contact houdt. Anders vervalt de verantwoordelijkheid van de promotor. Met andere woorden: je promotor is *tijdens het hele proces* van je onderzoek een aanspreekpunt. Regelmatig communiceren met je promotor is jouw verantwoordelijkheid als student en is essentieel om in een later stadium van je onderzoek niet voor verrassingen komen te staan.

Als promotor kan je ook lesgevers van buiten de opleiding kiezen. De praktijk wijst uit dat hun verwachtingen parallel lopen aan de onze. Hier hebben we het verder over promotoren uit de afdeling Grieks in de vakgroepen taal- & letterkunde. Op de volgende bladzijden vind je, per persoon, een voorstelling van de mogelijke vakgebieden waarin zij onderzoek begeleiden.

VERWACHTINGEN VAN DE MASTERPROEF

In je verhandeling moet je bewijzen dat je een deelaspect van ons vakgebied op een logische, coherente en voor niet-specialisten bevattelijke manier kan behandelen. Dat uit zich o.a. in:

A. HET GEBRUIK VAN BRONNEN

Gezien de immense productie van boeken en artikels over de oudheid, is het voor de meeste onderwerpen al lang niet meer mogelijk de secundaire literatuur volledig door te nemen, en dat wordt dus ook niet verwacht. Bibliografische exhaustiviteit is dus niet na te streven, wel een representatieve selectie die tenminste de standaardwerken omvat, in samenspraak met je promotor (hoewel die niet op elk terrein zomaar thuis is). Het spreekt voor zich dat je de relevante planken in de seminariebibliotheken tenminste een keer langsaat.

Studenten vragen soms hoe lang de literatuurlijst moet zijn. Daarvoor zijn geen regels; redelijkheid is hier de richtlijn. Belangrijker dan de omvang van de bibliografie is de verwerking ervan: je moet demonstreren dat je de gelezen werken begrijpt, de essentie ervan helder kan weergeven, ze kan inpassen in je eigen betoog, en er kritisch tegenover staat.

Wanneer je bronnen citeert, of je erop baseert voor grotere gehelen, geef je dat aan in voetnoten. Anders pleeg je plagiaat, en wordt je werk geweigerd.

De bibliografische lijst stel je op een correcte manier op.

Bij het gebruik van primaire (i.c. meestal Griekse) bronnen, gaan we ervan uit dat je de brontekst citeert (al dan niet met vertaling), ook als je verwijzing uit secundaire literatuur komt.

B. DE OPBOUW VAN DE VERHANDELING

Een verhandeling bestaat uit:

- **woord vooraf:** persoonlijk getint
- **inleiding:** verantwoording en voorstelling van het onderwerp; onderzoeksvraag; overzicht van de doelstellingen en methodologie; overzicht van de hoofdstukken
- **de eigenlijke behandeling**, waarin je de onderzoeksvraag beantwoordt
- **conclusie**
- inhoudstafel; bibliografie; eventueel (tekst-)bijlagen

Het is belangrijk dat je de onderzoeksvraag duidelijk en bewust formuleert, en dat de eigenlijke behandeling in functie staat van deze vraagstelling. De conclusie moet terugkoppelen naar de in de inleiding geschetste vraagstelling.

Besteed binnen de eigenlijke behandeling voldoende zorg aan de logische overgang tussen zinnen, paragrafen en hoofdstukken. Expliciteer het verloop van het betoog door tussentitels of door duidelijk aan te geven wat je wil bewijzen en regelmatig te resumeren.

C. TAAL EN STIJL

Je ambieert een filologisch diploma: het minste dat we verwachten is dat je in staat bent een tekst te schrijven in correct en helder Nederlands. De noodzakelijk objectieve, kritische en wetenschappelijke benadering van het onderwerp hoeft niet per se in een saai, geforceerd gewichtig of pseudo-wetenschappelijk taalgebruik uit te monden. Bedenk anderzijds dat 'vlot' niet synoniem is met 'banaal' of 'geforceerd grappig'. Hoe dan ook: hou je aan het gekozen stijlregister.

Wat betreft de transcriptie van Griekse eigennamen, ben je vrij in de keuze voor het Latijnse of het Griekse systeem, maar hou je ook hier consequent aan je keuze.

D. OMVANG

Streefdoel is ca. 25 000 woorden.

PRAKTISCHE WENKEN

Volg de weg van de klassieke retoriek: *inventio – dispositio – elocutio*

A. INVENTIO

De heuristiek hangt samen met je onderwerp: voor klassieke onderwerpen begin je met *L'Année Philologique* (elektronisch te raadplegen via de website van de bibliotheek); voor postklassieke, middeleeuwse of moderne thema's helpt je promotor je wel op weg. Eens je een aantal basiswerken hebt, groeit je bibliografie als een sneeuwbal. Zoals hoger gezegd: snuisteren in de seminaries kan vruchtbaar zijn en patente lacunes voorkomen.

Om te zoeken waar de werken zich bevinden, gebruik je de hulpmiddelen van de centrale bibliotheek. Voor belangrijke werken kan je interbibliothecaire bruikleen overwegen, maar doe geen overdreven moeite of kosten voor een artikeltje in een obscuur Italiaans tijdschrift. Sommige promotoren zijn ook bereid om recente boeken speciaal voor jouw onderzoek aan te kopen – uiteraard komen die in de vakgroepbibliotheek terecht.

Maak goede aantekeningen (tot de paginanummers toe: om het citeren achteraf te vergemakkelijken) van al wat je leest, en vul je bibliografie systematisch aan.

B. DISPOSITIO

Eens je voldoende gelezen hebt om een zicht te krijgen op je definitieve onderwerp, kan je beginnen denken aan de opbouw van je werk: maak, voor je begint te schrijven, een voorlopige inhoudstafel, zo gedetailleerd mogelijk. Orden daarbinnen je materiaal en je argumenten. Veel voorkomende fouten (nutteloze herhalingen, interne tegenspraken, beloftes die niet waargemaakt worden...) kunnen zo vermeden worden.

C. ELOCUTIO

De verwoording van je betoog is, zoals al gezegd, van het allergrootste belang. Denk eraan dat je ook voor de niet-specialist schrijft (vaak is tenminste één van de drie leescommissarissen dat ook effectief). Verduidelijking van niet-courante technische begrippen en minder bekende feiten is noodzakelijk; interne verwijzingen maken de lectuur gemakkelijker. Zorg ervoor dat je nog tijd over hebt om je schrijfsel te overlezen voor je het indient.

Pleeg in elk van deze drie fasen (die logisch, maar niet altijd chronologisch consecutief zijn) overleg met je promotor: laat hem dus ook iets lezen op voorhand.

VOORSTELLING VAKGEBIEDEN

Je vindt hier de gegevens per lesgever, in alfabetische volgorde.

DR. YASMINE AMORY

Contact: Yasmine.amory@ugent.be

Onderzoeksdomein: **papyrologie**.

Main topics:

- communication practices in Antiquity
- literary and documentary letters
- politeness strategies in Antiquity
- the 'architecture' of documentary texts (material and visual aspects)
- (re-)edition of a papyrus from the collection of the Ghent University Library
- Egyptomania: representation of Graeco-Roman Egypt through literature, art, film, ...

PROF. KLAAS BENTEIN

Contact: klaas.bentein@ugent.be

- **Oudgriekse taalkunde:** semantiek, syntaxis & pragmatiek vanuit synchroon & diachroon perspectief, bv. partikels, tijd & aspect, pronomina, woordvolgorde, adverbia, negatie, discourssegmentatie, Christelijke woordenschat
- **Taaltheorie:** de toepassing van moderne taalkundige theorieën en inzichten op het Oudgrieks, bv. 'intersubjectiviteit' (Cognitieve Linguïstiek), 'metafunctie' (Systemisch Functionele Linguïstiek), 'constructie' (Constructiegrammatica), 'taalecologie' (Evolutionaire Taalkunde)
- **Sociolinguïstiek:** de studie van taal in context van het Klassiek tot het Byzantijns Grieks, bv. Atticisme in alledaagse teksten, stilistische verandering in de Late Oudheid, taalkundige herwerkingen van heiligenlevens, etymologie als ideologische praktijk
- **Papyrologie & epigrafie:** alledaagse teksten, hun auteurs, en hun socio-culturele achtergrond, bv. de formulaire structuur van contracten, legalistische taal in de oudheid, emoties in de papyri, uiterlijke kenmerken van Egyptenaren, patronymica, archieven
- **Communicatie in de oudheid:** materiële aspecten van communiceren in de oudheid, bv. handschrift, interpunctie, schrijfmateriaal, documentformaat, orthografie, relatie tekst-afbeelding
- **Vakdidactiek:** het aanleren van en omgang met bepaalde taalkundige concepten (bv. partikels, complementatie), pedagogische praktijken (bv. het gebruik van thema en versio)

PROF. FLORIS BERNARD

Contact: floris.bernard@ugent.be

- **Byzantijnse letterkunde:** alle mogelijke onderwerpen welkom:
 - o ofwel een eerder literairhistorische benadering van een enkele tekst (intertekstualiteit, retorische analyse, satirische of polemische technieken)
 - o ofwel een eerder cultuurhistorische benadering (rol van onderwijs, beeld van Constantinopel of Rome, link tussen kunstobject en epigram, filosofische debatten, landschappen en natuur, "emotionele" thema's als lachen, huilen, humor, etc.)
- **Oudgriekse letterkunde:** focus op volgende specifieke genres
 - o Epigram en inscriptie
 - o Epistolografie
- **Paleografie en manuscriptkunde:**
 - o Studie en beschrijving van één specifiek manuscript of nauw verwante groep van manuscripten, waarbij je aandacht hebt voor zowel puur paleografische/codicologische kenmerken (schrift, bladspiegel, structuur manuscript) en literaire/cultuurhistorische kenmerken (keuze teksten, patronage, miniaturen, etc.).
 - o Overlevering van een "fluide" tekst: verzameling spreuken/aforismen, heiligenleven, middeleeuwse roman
- **Kritische editie** van een onuitgegeven tekst (samen met co-promotor dr. Bertola of dr. Ricceri)

PROF. ANDREA MASSIMO CUOMO

Contact: andrea.cuomo@ugent.be

I will very much welcome the opportunity of (co-)supervising your work on any topic related to **Ancient and Medieval Greek linguistics**, and **cognate disciplines**.

An overview:

- * **Ancient Greek Linguistics:** Studies on: Modality; the historical and literary Greek dialects; the vocabulary of Ancient Greek theater; the language of Menander; the language of Callimachus; Greek lyric poetry; verses as a subject of linguistic studies; Ancient and Hellenistic Greek Grammarians.
- * **Medieval Greek Linguistics:** Studies on: Synchronic and diachronic study of single aspects of the grammar of single registers of Greek (e.g. the reception of inherited grammatical norms and the interactions thereof with then-current lower-registered varieties of Greek; the language of the *Latinophrones*; Medieval Greek translations of Latin texts); the evolution of linguistic characteristics from the Vernacular to Modern Greek.
- * **Cognitive Linguistics:** A cognitive approach to intertextuality and literary reading. E.g.: Studies on voluntary/involuntary quotations and allusions in Byzantine Kunstprosa. The linguistic and cultural competencies of the users of Greek.
- * **Textual Semiotics:** The semantic and semiotic reader of Byzantine high-register texts. E.g.: The application of contemporary insights in textual semiotics to the study of, for example, John Tzetzes' Letters and Chiliades.
- * **Sociolinguistics:** E.g.. studies on: The social role of Atticized Greek in Greek societies from Alexandria to Constantinople; language contact in Byzantium (e.g. a study on the loanwords in a given author's writings).

* **Greek Palaeography and Codicology:** E.g.: Greek manuscripts as semiotic resources; a study on a miscellaneous manuscript (textbooks for the teaching of Greek; school anthologies); a study on a copyist or on a scriptorium linked to Byzantine scholars from Maximos Planoudes to Manuel Chrysoloras; a study on annotated manuscripts (e.g. manuscripts with scholia).

* **Reception** of classicizing paideia in Byzantium and in Renaissance Europe; the Greek classics in Medieval schools; the reception of Hellenistic and Late Antique aesthetic in Byzantium and Western Europe (e.g. Longinos; Hermogenes).

DR. JULIÁN BÉRTOLA

Contact: julian.bertola@ugent.be

- Ancient Greek and Byzantine literature, especially poetry.
- Reception of ancient Greek literature in the Byzantine period (and beyond, e.g. literature in Spanish).
- Manuscript studies and textual criticism: e.g. editions of texts, transmission of texts, Byzantine scholarship and intellectual practices, marginalia, scholia and book epigrams.

DR. EVELIEN BRACKE

Contact: evelien.bracke@ugent.be

- **Oudgriekse Letterkunde:**
 - Mythologie en poëzie
 - Receptie van de Oudheid in moderne (jeugd)literatuur en *popular culture*
 - Analyse van Oudgriekse literatuur en receptieliteratuur op basis van gendertheorieën
- **Vakdidactiek:**
 - Inclusiviteit en dekolonisatie
 - Grieks op de basisschool en voor andere niet-traditionele doelgroepen

DR. NICOLÒ D'ALCONZO

Contact: nicolo.dalconzo@ugent.be

You're welcome to contact me about thesis supervision on the following subjects:

- Novels and novel related subjects
- Imperial literature e.g. Lucian
- Greek literature in general, especially Homer and drama

PROF. KATJA DE HERDT

Contact: katja.deherdt@ugent.be

- **Vakdidactiek:**

- Verschillende types onderzoek (educatief ontwerponderzoek; beschrijvend, vergelijkend, experimenteel onderzoek) en onderwerpen zijn welkom.
- Mijn eigen interesse en expertise heeft vooral betrekking op het leerrendement van didactische methodes (grammatica-vertaalmethode, lectuurmethode, communicatieve methodes), de totstandkoming en toetsing van tekstbegrip, woordenschatverwerving en -didactiek, de schoolcanon Grieks (tekstkeuze, herschrijvingen voor beginners, ...) en de implementatie van de nieuwe leerplannen in het hervormde secundair onderwijs.
- Je kan ook een onderzoek doen dat aansluit bij het lopende doctoraatsproject van Alexandra Vereeck over de cognitieve effecten van een studie klassieke talen. Twee voorbeelden:
 - 'schrijven latinisten beter dan niet-latinisten?' (onderzoek naar de impact van Latijn en Grieks op de schrijfvaardigheid in het Nederlands)
 - 'doen leraren wat ze zeggen dat ze doen?' (observatie van de lespraktijk van deelnemende leerkrachten en vergelijking met resultaten van enquêtes over hun lesmethode)
- **Nieuwgrieks:**
 - cultuurgeschiedenis en literatuur vanaf de Verlichting tot de vroege 20ste eeuw, de taalkwestie, uitingen van de continuïteitsthese in de 20ste en 21ste-eeuwse literatuur
 - eigen voorstellen m.b.t. taal, literatuur en cultuur na 1750: zeker bespreekbaar

DR. OLIVIER DEMERRE

Contact: olivier.demerre@ugent.be

I'm happy to supervise dissertations on the following topics: Greek and Latin novels, the reception of Latin literary works (Latin elegy in particular) in Greek imperial literature, the literary representation of emotions (love in particular) in Greek and Latin texts of the imperial period, bucolic and pastoral poetry, ancient rhetorical theory and practice, and rhetorical education in Antiquity. I can offer advice on dissertations written in Dutch, English and French.

PROF. KRISTOFFEL DEMOEN

Contact: kristoffel.demoen@ugent.be

- **Oudgriekse en Byzantijnse letterkunde:** thematische onderwerpen, of besprekingen van een bepaald werk of auteur, al dan niet in het format 'inleiding, vertaling en commentaar' - waarbij inleiding en commentaar literaire en interpretatieve problemen behandelen
- **Cultuurhistorische onderwerpen,** waarbij Griekse (evt. gecombineerd met Latijnse) literaire teksten als bronnen worden gebruikt
- **Vertaaltheorie en -praktijk:** literaire vertalingen van Griekse teksten met vertaalverantwoording; analyse van vertalingen uit of naar het Grieks.

Alle voorstellen binnen deze vakgebieden zijn welkom.

PROF. KOEN DE TEMMERMAN

Contact: koen.detemmerman@ugent.be

- **Oudgriekse (en Latijnse) literatuur:** antieke fictieliteratuur (Latijnse en Griekse roman, fictionele biografieën), antieke keizers-, filosofen-, sofistenbiografieën en heiligenlevens, de representatie van *ēthos* ('character') in antieke literatuur, literatuurtheorie en de toepassingen ervan op antieke literatuur, etc.
- **Antieke retoriek** en de doorwerking ervan in literatuur en in moderne speeches: bv. ethopoeia in één van de historiografen of biografen, antieke retorische oefeningen en het antieke schoolsysteem – en in het onderwijs vandaag
- **Antieke fysiognomie** en/in literaire portretten
- **Receptie:** bv. de receptie van antieke literatuur in het middeleeuwse Westen en de Perzische middeleeuwen, de receptie van de antieke roman in de Apocriefe Apostelakten, Martelarenakten en hagiografie, de continuïteit van antieke romanliteratuur (romans in de oudheid en hun invloed in de Byzantijnse periode, Middeleeuwen, Renaissance en later; vb. de rol van antieke fictie in Shakespeare, Cervantes, Rabelais, 'novelas bizantinas' in Spanje; Abraham Ravaud, *l'Angélique* (1626); Jean Baudouin, *l'Histoire nègrepontique* (1631), Louis-Adrien du Perron de Castera, *Le Théâtre des passions et de la fortune* (1731)).

DR. CLAIRE RACHEL JACKSON

Contact: claire.jackson@ugent.be

- Ancient Greek novels
- Ancient fiction/fiction in antiquity
- Imperial Greek literature (especially prose narratives)

DR. ANNELIES LANNOY

Contact: Annelies.Lannoy@ugent.be

- Godsdiensthistorische onderwerpen (Grieks-Romeinse religie en vroeg christendom) op basis van Griekse bronteksten, met speciale aandacht voor de antieke mysterieculten
- De geschiedenis van de klassieke filologie in de 19de en vroege 20ste eeuw: bv. op basis van onuitgegeven wetenschappelijke correspondenties
- Anti/Philo-Semitisme in de Altertumswissenschaft: 19de eeuwse en vroeg-20ste eeuwse receptie van antieke christelijke bronnen bij klassieke filologen zoals Hermann Usener, Franz Cumont, etc.

Eigen onderwerpen zijn welkom voor bespreking.

DR. CHIARA MONACO

Contact: chiara.monaco@ugent.be

Onderzoeksdomein: Ancient Greek linguistics

The main topics I could supervise students on include:

- **Sociolinguistics:** the study of language in context from Classical to Byzantine/early modern Greek, e.g., linguistic varieties in Classical and post-classical Greek, Atticism in literary and non-literary texts

- **Metalinguistics:** Ancient theories on language, Linguistic purism, theory of linguistic correctness, lexicography, productions of grammars
- **Historical linguistics:** semantics, morphology and syntax from synchronic and diachronic perspectives, dialectology

PROF. DR. DANNY PRAET

Contact: Danny.Praet@ugent.be

- Antieke wijsbegeerte (Grieks-Romeins)
- Antieke, Grieks-Romeinse godsdiensten, inclusief vroeg christendom, tot de Patristieke periode.
- Receptie van antieke filosofie en antieke godsdienst in moderne literatuur en denkstromingen

DR. RACHELE RICCI

Contact: Rachele.Ricci@UGent.be

- laat-antieke en Byzantijnse poëzie
- paleografie en tekstoverlevering: onderzoek op één of meerdere middeleeuwse handschriften
- tekstkritiek: uitgave van een onuitgegeven tekst (bijv. Byzantijnse epigrammen); vergelijking van bestaande kritische edities

Andere voorstellen zijn welkom.

DR. JOANNE STOLK

Contact: JoanneVera.Stolk@UGent.be

Onderzoeksdomein: papyrologie. Mogelijke onderwerpen zijn:

- Taal in inscripties en papyri;
- Griekse taalkunde: diachroon;
- Taal contact Grieks-Egyptisch, Grieks-Anatolisch en Grieks-Latijn

DR. JULIE VAN PELT

Contact: Julie.VanPelt@UGent.be

Onderzoeksdomein: letterkundige studie van vroegchristelijke literatuur, hagiografie en biografie, literaire vertalingen van laatantieke Griekse literatuur. Mogelijke onderwerpen zijn:

- Waarheid en fictie in hagiografie/biografie
- Gender in hagiografie/biografie
- Paradoxografie in Apocriefe Apostelakten
- Ingebedde literaire vertaling van een hagiografische tekst

Andere voorstellen binnen de opgegeven domeinen welkom.